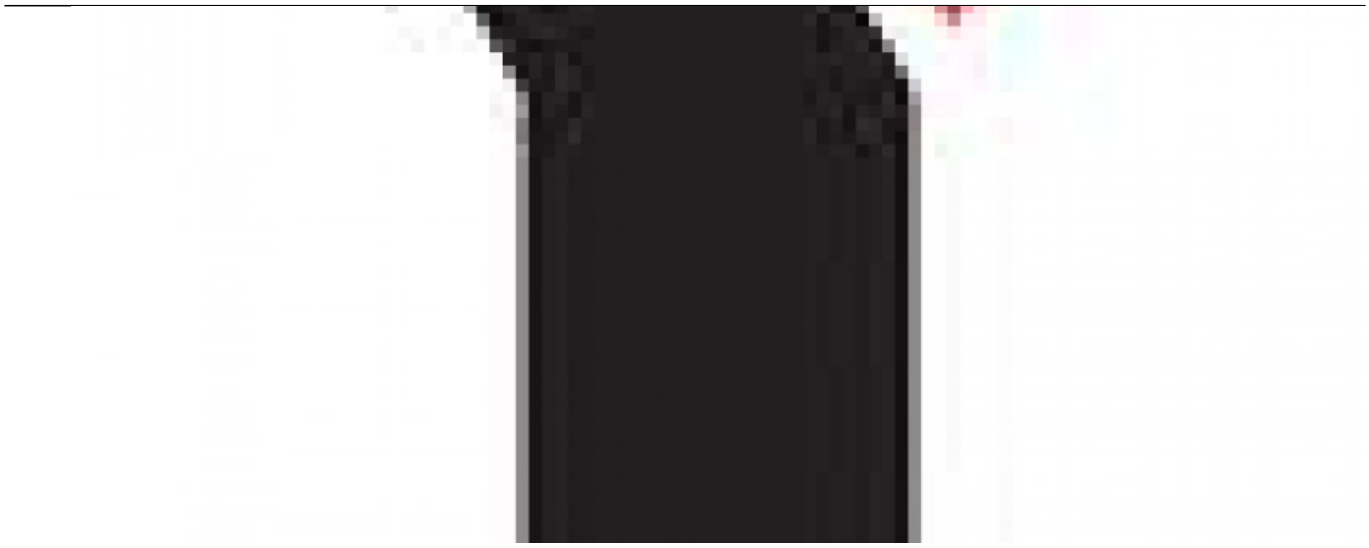

YMCA: a kosárlabda prófétái

2010 május 04. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

"Keresztény tanítások átültetése a gyakorlatba, olyan eszközökkel, amelyek az egészséges szellemet, lelket és testet építik" – a bigottnak tartott brit példát elutasítva a népszer? világi id?töltések propagálásával próbált tagokat verbuválni a mára világszerte 45 millió f?t számláló amerikai Fiatal Férfiak Keresztény Szövetsége (YMCA), amelynek többek között a kosárlabda szabályainak megismerését is köszönhetjük.

Számtalan naplórészletb?l és interjúból tudható, hogyan és milyen körülmények között fektette le a kanadai származású James Naismith a modernkori kosárlabda játékszabályait. A YMCA egyik oktatója, bizonyos Dr. Luther Hasley Gulick kérte fel Naismith-t, hogy a hideg telek miatt végre találjon ki egy olyan sportot, amelyet nem csak a szabadban lehet játszani.

Az els? kosárlabda mérk?zésre 1891. december 21-én került sor, amely a kanadai testnevel? által megalkotott öt alapelven és mindössze tizenhárom szabályon alapult. Az Armory Street-en lejátszott találkozón két kilenc tagú csapat nézett egymással farkasszemet, a pálya kellékei pedig két barackkosár és egy futball-labda volt. A játék menetét eleinte nagyban lassította, hogy a pontszerzés után egy létrával kellett kiszedni a labdát a barackkosarakból, amely egészen 1906-ig volt egyeduralkodó: ekkor váltotta fel végérvényesen a ma is használatos fémgy?r?, de további forradalmi változások is zajlottak a folyamatos játék garantálásának érdekében.

A sportág népszer?sítésében oroszlánrészt vállalt a keresztény ifjúsági mozgalom, amelynek tagjai a világ legtávolabbi pontjaira vitték el az új „találmányt”. A párizsi Montmarte-on már 1893-ban megrendezték az els? európai mérk?zést, s egy év múlva Kínában, Indiában, Japánban és Iránban is megismerkedhettek az emberek a modernkori kosárlabda Naismith-féle verziójával. A 19. századig azonban semmi jel nem utalt arra, hogy a kereszténység a sport nagykövetévé válna.

Sok puritán hív? morális értelemben támadta a sportokat, mondván, azok elveszik az id?t az imádságoktól és a munkától. Kés?bb ezek a protestáns szekták az ún. "izmos kereszténység" jelszavát t?zték zászlajukra, s nyíltan a test – s ezáltal a szellem – edzését hirdették. A különböz? vallási vezet?k tanításainak értelmében a test egy olyan templom, amelyben összefonódik a sport és a vallás, így a lélek és a test együttesen szükségesek az imádságokhoz.

A YMCA Nagy-Britanniában bontott zászlót, azzal a céllal, hogy a fiataloknak a keresztény kötelességeket hirdesse egy olyan világban, amelyben a csábítás és a saját vágyaik kielégítésének veszélye leselkedik rájuk. A Biblia tanulmányozása és a keresztény irodalmi alkotások olvasása állt a mozgalom homlokterében, az olyan id?töltések pedig, mint a kártyajátékok, a biliárd, a szekuláris irodalom és a fizikai játékok tilalomfának min?sültek – nem úgy, mint az Egyesült Államokban, ahol annak alappillérét jelentették. 1851-ben Boston fogadta be az els? YMCA közösséget, s öt év alatt a különböz? helyi képviseletek széltében-hosszában behálózták az országot.

Az Egyesült Államokban sokkal világiasabb színezetet öltött a mozgalom: míg Nagy-Britanniában a különböz? YMCA-k menedékül szolgáltak a keresztény ifjak számára, addig a tengerentúlon számos populáris tevékenységgel próbálták megszólítani a fiatalokat. 1860-ban a mozgalom éves ülésén határozatot hoztak arról, hogy az összes YMCA létesítménynek rendelkeznie kell tornateremmel, de a kezdeményezés nem állt meg itt: a tornatermeket hamarosan uszodák, ökölvívó ringek és bowling-pályák követték. A YMCA hatalmas befolyást gyakorolt a modern sportra: Robert Roberts baptista szuperintendens nevéhez a body-building kifejezés elterjesztése f?z?dik, a szintén a mozgalomhoz közel álló William Morgan személyében pedig a röplabda felfedez?jét tisztelhetjük.

Miután az Egyesült Államok 1917-ben belépett az els? világháborúba, a hadsereggel fizikai nevelést oktató, a kosárlabda szabályait bet?r?l bet?re ismer? edz?k százai tartottak, s?t, a YMCA égisze alatt maga Naishmith is két évet Franciaországban töltött. Az ifjúsági mozgalom vezet?i sorra járták az európai nagyvárosokat, s többek között Bécs, Prága és Budapest is ekkor ismerkedhetett meg alaposabban a sport fundamentumaival.

mult-kor.hu/ Fekete István

Ajánló